Konstitutionsutskottet
Ink 2006 -01- 18
Dnr 050-1802-2005/06

Till konstitutionsutskottet

Granskningsanmälan

Jag vill härmed anmäla statsrådet Barbro Holmberg för att klargöra var ansvaret ligger efter en serie uppmärksammade händelser på Migrationsverket

Bakgrunden till min anmälan är följande:

Enligt vittnesmål från asylsökande, personal anställd vid Migrationsverket och uppgifter i media råder det svåra missförhållanden i myndighetens inre kultur och agerande gentemot asylsökanden. Exemplen är så många att det inte längre går att tala om enskilda övergrepp från enskilda handläggare, utan det måste betraktas som systemfel inom myndigheten.

Senast i raden av synliggjorda missförhållanden i myndighetsutövandet är fallet med begravningen av den mördade asylsökande Abbas Rezaei. När hans mor söker visum för att delta vid sonens begravning, nekar Migrationsverket detta. Polisen motsätter sig inte moderns ansökan om visum för att delta vid sonens begravning men verkets handläggare hänvisar beslutet till misstankar om att moderns egentliga orsak till besöket i Sverige är att söka asyl.

Det som tyder på att myndighetens problem inte är några tillfälligheter är att övergrepp tycks ha pågått under flera års tid. Den 9 november 2002 avslöjandes att personal vid Migrationsverket gillrade en fälla för att kunna arrestera och utvisa en asylsökande. Detta trots att dåvarande generaldirektören redan året innan kraftfullt fördömt den typen av initiativ.

Det har tidigare framkommit i media att man uppmuntrat till självmord, firat avvisningsbeslut med tårta och champagne men det är fler fall än så som upprör mig. Barn som var omhändertagna enligt LVU och vistades i en svensk familj fick biljetter tillsända sig i augusti för att på egen hand återvända till ett land de inte längre känner efter fyra år på flykt. Hemresan skulle företas utan att ha någon släkting att återvända till eftersom ingen kontakt var etablerad av Migrationsverket. Först när media rapporterade om fallet så vände Migrationsverket på beslutet så att de fick stanna tills vidare. Under hösten har flera missförhållanden och utryck för en cynisk myndighetskultur framkommit. Då missförhållandena både tycks vara systematiska och upprepade kan det vara tal om en bristande styrning av myndigheten.

Med den bakgrunden blir det också principiellt intressant att ställa frågan om vilket ansvar ministern har för detta systemfel som visat sig i en serie uppmärksammade händelser på Migrationsverket. Ytterst är det Migrationsminister Barbro Holmbergs signaler till verket som också omsätts i myndighetens handlande och det är av intresse att veta om det är regeringens intentioner som verkställs i verket eller om Migrationsverket gått utanför sitt uppdrag. Det är ytterst statsrådet Barbro Holmberg som bär det formella ansvaret för styrningen, genom regleringsbrev och myndighetsinstruktionen.

Konstitutionsutskottet bör därför granska vilket ansvar migrationsministern har för den myndighetskultur som uppenbarligen präglar verkets verksamhet och om hon har gjort tillräckligt för att råda bot på den. På ett principiellt plan gäller det ytterst vilket ansvar ett statsråd har för att råda bot på uppenbara brister inom en myndighet.

Stockholm den 16 januari 2006

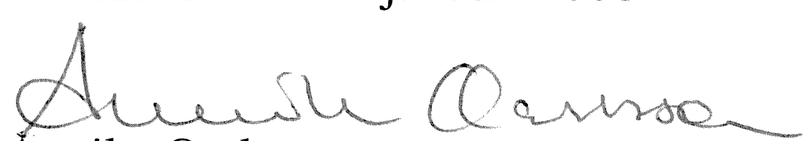

Annika Qarlsson